

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2022-0000554356

Datum **20 DEC 2022**
Betreft Beslissing op uw Wob-verzoek

In uw brief van 7 december 2021, door mij ontvangen op 9 december 2021, heeft u de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gevraagd informatie openbaar te maken over de totstandkoming van het integriteitsbeleid voor gewezen bewindspersonen. Het betreft alle in- en uitgaande communicatie én alle overige documenten (inclusief bijlagen) waarin op enigerlei wijze wordt gerept en/of verwezen wordt naar lobbyregels voor (oud)-bewindspersonen. Het gaat hierbij onder andere -maar niet uitsluitend- om documenten die betrekking hebben op het integriteitsbeleid voor gewezen bewindspersonen zoals dat op 29 november 2021 openbaar is gemaakt. Dit verzoek omvat daarmee onder meer de in- en externe communicatie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over dit dossier.

Bij brief van 10 december 2021 heb ik de ontvangst van uw verzoek aan u bevestigd. Bij brief van 11 januari 2022 is de termijn om op uw verzoek te beslissen met vier weken verlengd. Helaas is het niet gelukt om binnen de termijn op uw verzoek te besluiten, waarvoor ik mijn verontschuldigingen aanbied. In de tussentijd bent u van de vertraging telefonisch op de hoogte gesteld.

Met betrekking tot uw verzoek om informatie bericht ik u als volgt.

1. Wettelijk kader

Met ingang van 1 mei 2022 geldt de Wet open overheid (Woo) en is de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervallen. Ik behandel uw aanvankelijke verzoek op grond van de Wob daarom als een verzoek op grond van de Woo. Het lakken van de gevraagde documenten heeft nog plaatsgevonden aan de hand van de uitzonderingsgronden van de Wob. Aan de hand van de in bijlage 2 opgenomen transponeringstabel is te herleiden welke bepalingen van de Wob corresponderen met de bepalingen van de Woo. Deze komen overeen met de uitzonderingsgronden van de Woo. Zoals u in het onderdeel "Overwegingen" kunt lezen is de motivering gedaan aan de hand van de uitzonderingsgronden van de Woo.

2. Inventarisatie documenten

Kenmerk
2022-0000554356

Documenten die zijn aangetroffen en vallen onder de reikwijdte van uw verzoek, zijn genoemd in de inventarislijst in bijlage 3 bij deze brief. U ziet per document vermeld of, en zo ja in hoeverre, ik deze documenten openbaar maak.

In geval van (gedeeltelijke) weigering heb ik daarvoor de wettelijke grond opgenomen. De Woo vergt niet dat in het kader van een verzoek reeds openbare documenten worden verstrekt. Waar dit aan de orde is, heb ik in de inventarislijst de vindplaats opgenomen van het betreffende document.

U heeft in uw verzoek aangegeven over welke aangelegenheid u informatie wilt ontvangen. Een aantal documenten gaat gedeeltelijk niet over de door u aangegeven aangelegenheid en staan op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Deze informatie valt daarom buiten de reikwijdte van uw verzoek en heb ik daarom uit de documenten verwijderd.

3. Zienswijzen

Betrokken belanghebbenden zijn gevraagd hun mening te geven over de voorgenomen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie. De mening(en) van de betrokken belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

4. Besluit

Ik besluit een deel van de door u gevraagde informatie openbaar te maken.

In de inventarislijst ziet u wat ik per document heb besloten, deze vindt u in bijlage 3. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar de volgende paragraaf 'Overwegingen'.

5. Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarvoor een reden te hoeven geven. Dit staat in artikel 1.1. van de Woo. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die door de uitzonderingsgronden worden beschermd. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Algemene uitgangspunten bij toetsing aan de uitzonderingsgronden

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst zie ik of een van de uitzonderingsgronden van toepassing is. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens zie ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het

algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

Kenmerk
2022-0000554356

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hun de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over de vraag of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak. In de inventarislijst en op de documenten heb ik opgenomen welke van de hieronder toegelichte relatieve uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij (bepaalde passages uit) bepaalde documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan ook persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaar/ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om, openbaarmaking op grond van de Woo.

In sommige dossiers kan er een reden zijn om in het kader van democratische bestuursvoering persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken. Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo gebeurt openbaarmaking van dergelijke persoonlijke beleidsopvattingen geanonimiseerd. Dit wordt gedaan om de privacy van de betrokken ambtenaren te beschermen. Daarom wordt ook de functienaam van een ambtenaar niet meer openbaar gemaakt. Dit is ook het geval als geen toepassing wordt gegeven aan de discretionaire bevoegdheid van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo. Zo wordt voorkomen dat als verschillende Woo-besluiten naast elkaar worden gelegd, de herkomst van de persoonlijke beleidsopvatting alsnog kan worden herleid.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In bepaalde passages uit bepaalde documenten staat informatie die het functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. Ik vind dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Concepten

Voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces is het belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Wanneer communicatie over conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor besluitvorming. Daar is ook hier sprake van. Deze documenten maak ik daarom niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat.

Eenheid van regeringsbeleid

Wanneer de ministerraad een besluit neemt, geldt dat besluit vanaf dat moment als regeringsbeleid. Het kabinet spreekt met één mond. Het openbaar maken van de opvattingen van individuele bewindspersonen, kan de eenheid van dit beleid in gevaar brengen. Het is belangrijk dat bewindspersonen vrij met elkaar kunnen spreken. Met het oog op een goed bestuur is het ongewenst dat bewindspersonen tegen elkaar uit kunnen worden gespeeld als hun afwijkende opvattingen openbaar worden. Om deze reden wordt informatie over de opvattingen van individuele bewindspersonen binnen het kabinet niet openbaar. Notulen van de (Rijks)ministerraad, onderraden, ministeriële commissies en overleggen tussen bewindspersonen worden in het geheel niet openbaar gemaakt met een beroep op de eenheid van regeringsbeleid. Voor andere documenten geldt dat per passage moet worden beoordeeld of de eenheid van regeringsbeleid in het geding is. Het betreft hier documenten die tot bewindspersonen herleidbare standpunten over het integriteitsbeleid voor gewezen bewindspersonen bevatten. Openbaarmaking van (passages uit) deze documenten acht ik schadelijk voor het goed functioneren van de Staat. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen als ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in geanonimiseerde vorm, tenzij degenen die deze opvattingen hebben geuit hebben ingestemd met tot hun herleidbare openbaarmaking. Ik acht het in dit geval in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om de persoonlijke beleidsopvattingen in diverse documenten toch openbaar te maken omdat er een publiek debat is over het betreffende onderwerp en het daarom van belang is zoveel mogelijk transparantie te bieden.

Het is goed om na besluitvorming te kunnen reconstrueren op grond van welke adviezen, welke informatie en welke beleidsalternatieven een besluit is genomen. Persoonlijke beleidsopvattingen en overwegingen die ter formele besluitvorming door de bewindspersoon zijn meegegeven, maak ik daarom wel openbaar. Op basis hiervan kan de democratische controlefunctie worden uitgeoefend. Dit volgt uit artikel 5.2, derde lid, van de Woo.

6. Wijze van openbaarmaking

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd. De Tweede Kamer wordt hierop bij brief gewezen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

directeur-generaal Openbaar Bestuur en Democratische Rechtsstaat

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, Postbus 20011, 2500 EA, Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.